

John Langan

De Visser

Karakter Uitgevers B.V.

XXII

Met zijn bijl aan het uiteinde van de steel in beide handen geklemd loopt Rainer op de Visser af, die half gebukt staat, alsof hij overweegt zijn hand opnieuw in het water te steken. Italo begint weer op zijn touw in te hakken. Angelo draait zich naar Jacob toe. Hij beweegt stijfjes, alsof zijn gewrichten zijn opgezet van het water dat door het gat in zijn keel naar binnen is gestroomd. Een vochtige film bedekt zijn gezicht en zijn handen. Geen zweet, maar het water van de Visser dat uit zijn poriën stroomt, begriipt Jacob. Angelo's ogen glanzen alsof hij voortdurend huilt en onder het water lichten ze goudkleurig op. Jacob kreunt en in reactie op zijn afgrijzen begint Angelo te hoesten. Het is een rauw en nat geluid, als van een man die probeert het water uit zijn longen te hoesten. Kleine straaltjes schieten uit de wond in Angelo's keel terwijl hij voorovergebogen van inspanning blijft hoesten en hoesten.

In elke rochelende hoest hoort Jacob ook iets anders, iets wat bijna woorden lijken te zijn. Een taal breekt zich baan uit Angelo's keel, een ruwe opeenhoping van hoesten, gromgeluiden en tonggeklak. Toch verstaat Jacob wat hij zegt. Hij kan de individuele woorden niet vertalen, maar ziet als het ware hun onderwerp. Meer dan dat, even is het alsof hij in de wereld zit die beschreven wordt. Even bevindt hij zich hoog in de lucht, zo hoog dat de kustlijn onder hen op een van die uitvergrote kaarten lijkt die je soms op vloeren van musea tegenkomt. Hij herkent de contouren van de kust niet, maar hij kent de zwarte oceaan wel en weet dat de verhogingen die er parallel aan de kust uit omhoogsteken geen eilanden zijn maar meer van het reusachtige beest dat hij voor zijn eigen ogen zag bewegen: Rainers Leviathan.

En het zou heel goed dat Bijbelse monster kunnen zijn, want zo ver als hij kan kijken, loopt het lijf in beide richtingen door. Vanaf punten van links naar rechts langs de hele kust loopt een netwerk van dunne lijntjes naar het water. Sommige eindigen bij de grote bulten in het water, andere verdwijnen onder de golven. Dit is het werk van de Visser, begrijpt Jacob. In de loop van onnoemelijk veel jaren, zoveel dat hij er niet eens aan wil denken, heeft de man met het sluke haar en het pluizige baardje met een even krankzinnig als heroïsch geduld zijn lijnen uitgeworpen en zijn haken in het lijf van dit reusachtige creatuur geslagen. Hij staat op het punt om het monster, dit god-beest, volledig vast te klinken, en hoewel dat een overtreding van een fundamentele orde moet zijn, kan Jacob niet helpen dat hij de man erom bewondert.

De scène onder hem begint met verbijsterende snelheid dichterbij te komen. Hoewel hij zijn voeten stevig op de grond voelt staan, heeft Jacob het gevoel dat hij van grote hoogte naar beneden valt, als een vogel die de macht over zijn vleugels is kwijtgeraakt. De wind suist langs terwijl de naderende grond steeds gedetailleerder wordt. Door ogen die hij bijna helemaal dicht moet knijpen ziet hij dat de touwen recht onder hem ook aan reusachtige boomstronken zijn bevestigd. De voorbijrazende lucht brult in zijn oren. Dit is absurd: zijn voeten staan stevig op de rode aarde. Hij hoort Angelo zijn gutturale taal uitbraken met een keel die inmiddels rauw moet zijn. Jacob staat naar Angelo te luisteren en valt tegelijkertijd naar een boomstronk zo breed als een veld. Zodra hij op dat lichte hout neerstort, zal hij dood voorovervallen, weet hij. Hij doet zijn ogen dicht, maar het maakt geen verschil. De boomstronk vult zijn verbeelding als een houten vlakke. Het touw dat eromheen zit, is beschilderd met symbolen, hoekige markeringen tussen afbeeldingen en letters. Ze lijken boven de vezels te zweven. Wat een wonderlijk detail om hem uit dit leven te begeleiden, denkt hij.

Ergens voor hem is een explosie van geluid, van geluiden, reeksen geluiden die op elkaar botsen. Een langgerekte gil vermengt zich met de doffe klap van een lichaam dat tegen een ander lichaam botst. Angelo's vreemde monoloog stopt en gaat over in willekeurige hoestbuien. De boomstronk waar Jacob nog vijftien meter van verwijderd is, ploft uit elkaar alsof die op een reusachtige zeepbel was geprojecteerd. Ook het gevoel van vallen ver-

dwijnt, en wel zo plotseling dat Jacob een paar stappen naar voren wankelt, in de richting van Andrea en Angelo die in de rode modder vechten. De kracht van Andrea's aanval heeft beiden op de grond gesmeten. Angelo ligt op zijn rug en Andrea, die half boven op hem ligt, drukt zijn linkeronderarm op zijn keel en heft zijn bijl met zijn rechterarm. Angelo duwt het hoofd van Andrea met zijn rechterhand onder diens kin omhoog. Zijn linkerhand grijpt naar de elleboog van zijn vriend en houdt de bijl op afstand. Andrea kijkt getergd in Jacobs richting. 'Kom op!' sist hij tussen zijn tanden door.

Jacob begrijpt niet direct wat hij bedoelt, maar het gewicht van de bijl in zijn hand maakt het duidelijk. Snel gaat hij rechts van Andrea staan, waar hij de ander beter kan raken. Angelo kijkt met zijn gouden ogen naar Jacob, die de bijl met beide handen boven zijn hoofd heft. Grommend trekt hij zijn lippen op en het water op zijn gezicht rimpelt. Hij schopt met zijn benen, schokt met zijn heupen en probeert Andrea van zich af te gooien. 'Doe het!' schreeuwt die.

Jacob wil terugschreeuwen dat hij het probeert, maar Angelo kronkelt als een razende en blijft Andrea in de weg duwen. Met zijn bijl nog steeds boven zijn hoofd draait Jacob naar rechts, naar links, weer naar rechts. 'Wel verdomme!' brult hij, en hij schopt Andrea plotseling uit de weg. Zijn actie komt als een complete verrassing voor Angelo, die zich zo hard inspant om Andrea van zich af te duwen dat hij nu half overeind schiet. *Nu*, denkt Jacob.

Het is niet dat de tijd vertraagt op het moment dat hij het doet, maar Jacob is zich volkomen bewust van alles wat er tegelijkertijd om hem heen gebeurt. Rainer en de Visser zijn in een gevecht gewikkeld, een soort duel. Ze hebben beiden hun wapen in hun rechterhand; telkens wanneer mes en bijl tegen elkaar kletteren, slaan de vonken ervanaf. Hun linkerhanden steken in een soort bollen. Jacob kan niet precies zeggen van wat voor materiaal, maar die van de Visser glimt als kwik, die van Rainer is donker als obsidiaan. Als de twee rondingen elkaar raken, wordt de lucht rond de mannen duisterder en voelt Jacob zijn tanden pijn doen.

Italo is inmiddels aan zijn laatste slag toe. Het blad van zijn bijl is bot en beschadigd, alsof hij in vijf minuten tijd voor een heel jaar heeft staan hakken. Net als het touw van Jacob is dat van Italo voorzien van alle mogelijke

vishaken die rinkelen wanneer het touw onder de krachten die eraan trekken naar links en naar rechts draait. Italo is uitgeput, zijn overhemd is drijfnaat van het zweet. Hij staat heen en weer te wankelen alsof hij dronken is, maar het lukt hem de kracht te verzamelen voor een ultieme slag met zijn bijl. De laatste strengen van het touw gaan doormidden. Met een knal als een donderslag schiet het los en Italo valt op de grond. Het touw schiet als een gewonde slang terug en verruilt zijn gespannen rechte lijn voor bochten en lussen. De vishaken fonkelen en het uiteinde van de lijn vliegt opkrullend op Rainer af, die zijn hoofd al omdraait, waarschijnlijk als reactie op de knal van Italo's laatste slag. Hij ziet de haken, het krommende touw, en duikt met een snelheid die Jacob nooit achter hem had vermoed op de grond. Een kleine haak raakt de achterkant van zijn overhemd maar scheurt onmiddellijk weer los en vliegt samen met het touw en de overige haken over Rainers hoofd heen op de Visser af. Misschien was hij te zeer geconcentreerd op het gevecht of misschien benam de zwarte bol in Rainers linkerhand hem het zicht. Hoe dan ook, de man reageert niet op tijd. Het touw slaat tegen zijn lichaam en een heel regiment kleinere en grotere haken boort zich in zijn vlees.

Dit is het moment voor Jacob. Hij gooit zijn heup naar voren om de slag maximale kracht te verlenen en laat de bijl naar beneden suizen. In de fractie van een seconde die het stalen blad nodig heeft om de weg naar beneden te vinden en zich onder in Angelo's hals te boren, waar die overgaat in de schouder, ziet Jacob Angelo's ogen van goud naar bruin verkleuren en het water van zijn gezicht verdwijnen. *STOP!* schreeuwt zijn brein, maar het is te laat. Het blad heeft Angelo's huid al bereikt en dringt diep naar binnen, door spieren en het sleutelbeen tot aan de bovenkant van zijn borstbeen. Bloed spuit uit doorgesneden aders. Jacob geeft een brul, laat de bijl los en wankelt achteruit. De steel steekt als een vreemd lichaamsdeel uit Angelo's borst omhoog en terwijl het bloed rood over zijn overhemd stroomt, probeert de Italiaan overeind te komen. Maar hij kan alleen zijn rechterarm vooruitsteken en zijn benen onder zijn lichaam trekken. Daarna tuimelt hij voorover en steunt op zijn rechterarm. Het bloed spettert op de aarde en Angelo probeert half te kruipen. Jacob kan zich niet voorstellen waar hij naartoe zou willen, en waarschijnlijk heeft Angelo daar zelf ook weinig idee van. Hij kan nog een krankzinnig trillende hand vooruitsteken voordat zijn

arm het begeeft en zijn gezicht op de modder valt die al doordrenkt is van zijn bloed. Zijn mond gaat open en dicht, open en dicht, open... en blijft open. Jacob vervloekt zijn eigen lafheid maar hij durft niet bij hem in de buurt te komen. Hij laat het aan Andrea over om naast hun kameraad te knielen en in zijn nek naar een hartslag te voelen waarvan ze beiden weten dat die er niet meer is. Italo kruipt vermoeid op hen af, maar ook hij kan niets meer doen.

De mannen schrikken op van een gil en kijken van de groter wordende poel bloed onder Angelo om naar de Visser, die worstelt met het touw dat zich als een sjerp van zijn rechterheup naar zijn linkerschouder aan hem heeft vastgehecht. Achter hem trekt het strak en het sleurt de Visser naar de rotsoever en de zwarte golven daarachter. Uit de tientallen plaatsen waar de vishaken zich door zijn huid hebben geboord stroomt het bloed over zijn schort, maar de Visser vecht verbeterd om te blijven waar hij is. Hij pakt het touw op een plek hoog op zijn borst vast, huivert als de haken zich in zijn handpalm boren, en heft zijn mes om de punt ervan tussen zijn huid en het touw te drukken. De lijn rukt hem een stap achteruit. Hij likt over zijn lippen, fronsst en concentreert zich op het mes dat hij onder de vezels wil steken.

Op dat moment doet Rainer een stap naar voren en haalt uit met zijn bijl. Hij raakt het mes en slaat het uit de hand van de Visser. Met een tweede uithaal slaat hij de benen onder de man vandaan, waardoor hij hard op de grond terechtkomt. Achter hem verslapt het touw even, maar verstrakt direct weer. De Visser wordt op zijn rug gesmeten en meegesleurd in de richting van de oceaan. Met zijn ene hand nog steeds vast aan het touw, slaat hij met zijn andere op de grond, op zoek naar houvast. Zijn vingers boren zich in de aarde en trekken sporen terwijl hij meedogenloos verder glijdt. Het bloed stroomt en spat van zijn schort. Hij ademt luidruchtig en hees, met veel meer lawaai dan je van zo'n schrielle man zou verwachten. Rainer loopt op een paar passen afstand achter hem aan terwijl hij over de grond de rotsoever wordt opgetrokken. Losse stenen kletteren en klakken waar de Visser eroverheen wordt getrokken. Wanhopig probeert hij zijn hielen tussen de stenen te boren, maar ze verschuiven door de kracht waarmee hij wordt meegesleurd.

Ongeveer halverwege de kuststrook weet hij zijn linkervoet in een nauwe

spleet van een groot rotstableau te steken. Hij brult als het touw aan hem blijft trekken, en schreeuwt nog harder als hij overeind komt, maar zijn jubelkreet wordt onderbroken door Rainer die met het platte uiteinde van zijn bijl de linkerknie van de Visser verbrijzelt. Het bot kraakt en met een gezicht dat vertrokken is van de nieuwe pijn trekt de man zijn been weg, waardoor hij weer in de richting valt waartegen hij vecht. Het touw trekt hem omver maar zijn voet blijft in de rots steken, die nu van een houvast een bankschroef is geworden. Met de droge knak van oud hout breekt zijn enkel maar de voet blijft veel te lang in de rots steken terwijl de rest van zijn lijf naar het water wordt gesleurd. Andere botten en pezen kraken en scheuren. De Visser perst een hoog en schrill geluid uit zijn verbeten gesloten mond. Hij drukt met zijn vrije hand tegen zijn gevangen been, schopt er naar met zijn vrije been. Eindelijk komt de hiel los en wordt hij van het lange rotsplateau getrokken.

Dat is het. Er is niets meer waarmee hij kan voorkomen dat hij naar de zwarte oceaan wordt gesleurd. Hij lijkt het te begrijpen, wat niet zeggen wil dat hij het accepteert. In zijn antieke Duits bestookt hij Rainer met een keur aan vervloekingen. 'Loop naar de hel,' zegt Rainer. Een tweede salvo van vloeken breidt het doelwit uit tot Jacob, zijn metgezellen en hun families. 'Loop naar de duivel,' zegt Rainer. Een derde batterij beledigingen, althans dat neemt Jacob aan, levert de Visser in een andere taal af, vermoedelijk Hongaars. 'Stik erin,' zegt Rainer.

Wat de Visser wil zeggen wordt onderbroken door de eerste golf die over zijn gezicht en borst spoelt. Hoestend schreeuwt hij in het Duits: 'Ik wend mijn lichaam af van de zon! Ik wend mijn geest af van de zon! Ik wend mijn ziel af van de zon!' Een volgende golf slaat over hem heen. Rainer is net buiten bereik van het water blijven staan. Als de golf zich heeft teruggetrokken, heft de Visser zijn hoofd en kijkt Rainer aan. 'Vanuit de diepte van de hel tref ik u!' schreeuwt hij. 'Uit naam van de haat spuw ik mijn laatste adem naar u!' Rainer antwoordt niet. De volgende golf die de Visser treft is groter, tilt hem even op en levert hem over aan de daaropvolgende golf, en de golf daarna. Jacob gelooft dat de donkere oceaan hem nu in zijn greep houdt, maar het water trekt zich terug en laat de Visser achter op een zandbank, verzwaard met stenen. Hij is lijkkbleek, bijna wit, alsof het water al het bloed dat hij nog had uit hem heeft weggespoeld. Hij draait zijn hoofd naar

de oceaan, naar de reusachtige golf die op hem wacht. ‘Tot u kom ik, alvernietiger! Tot het laatst zal ik met u worstelen! Laat mij dan in stukken scheuren, verbonden aan u!’

Een muur van water stort zich over hem heen. Jacob verliest de man in het kolkende schuim uit het oog en ontdekt hem pas weer als de Visser tien meter van de kust is weggedreven. Het is moeilijk te zien in de woeste golven, maar Jacob zou kunnen zweren dat de Visser door talloze zilverkleurige armen is vastgegrepen; het is niet te zeggen of ze hem omhooghouden of naar beneden trekken. Dan is hij verdwenen, opgeslokt door het water.

XXIII

Rainer besteedde geen aandacht meer aan zijn teloorgang. Terwijl Jacob en de anderen nog naar de oceaan tuurden, draaide hij zich om en liep terug de oever op. Onderweg bukte hij om het mes van de Visser op te rapen. Jacob zag hem naderen en keek naar Rainers gezicht. Het witte licht was nu zo fel dat zijn gelaatstrekken nauwelijks meer te onderscheiden waren. Hij bleef bij het lichaam van Angelo staan en liet zich op zijn knieën vallen. Jacob was Angelo, die voorover in een poel van zijn eigen bloed lag, niet echt vergeten, maar de spectaculaire ondergang van de Visser had zijn aandacht opgeëist. Nu die was overgeleverd aan welk lot hem ook wachtte in de oceaan, was Jacob niet langer in zijn ban en moest hij weer stilstaan bij de man die hij had gedood.

Let wel, gedood, niet vermoord, hoewel hij betwijfelde of Angelo zulke subtiliteiten zou waarderen. Plotseling kwam de inhoud van zijn maag als een overkokende pan omhoog in zijn keel. Jacob boog voorover en braakte alles in een lange verkramping uit, tot de tranen uit zijn ogen liepen en het snot uit zijn neus. *Angelo*, dacht hij, *ik heb Angelo gedood*. De woorden voelden veel minder zwaar dan je zou verwachten van een zo ingrijpende verklaring. Ze leken onmogelijk, nog fantastischer dan de plaats waar ze zich bevonden, met het beest dat uit de golven oprees. Jacob was zwak en koortsachtig, zoals je je voelt na het overgeven. Hoewel een zeker gevoel voor decorum hem zei dat hij recht voor zich uit moest kijken, kon hij het niet helpen dat hij naar Rainer keek, die op zijn beurt naar Angelo keek. De uitdrukking op zijn fel oplichtende gezicht was onmogelijk te onderscheiden, laat staan te lezen. Het mes van de Visser lag losjes in zijn linkerhand.

Van dichtbij was het reusachtig, meer een kort zwaard dan een mes. Het blad was breed en gebogen en zo scherp dat Jacob betwijfelde of je het zou voelen als het je keel doorsneed. Hoewel hij verscheurd zou moeten worden door schuldgevoel, op zijn knieën om genade zou moeten huilen, voelt hij maar één emotie en dat is een vreselijke, verlamdende angst. Rainer zuchtte en keek naar hem op, en Jacob kon alleen bedenken hoe ongelofelijk het was dat hij moest sterven voor een daad waarvan hij evenmin kon geloven dat hij die had begaan. Hij zou hier naast Angelo komen te liggen en niemand zou ooit te horen krijgen wat er van hen tweeën was geworden. Rainer schudde zijn hoofd en doopte eerst het mes en daarna zijn bijl in Angelo's bloed. Hij knikte naar de steel die uit het lichaam van Angelo omhoogstak. 'Pak je bijl,' zei hij.

Jacob gehoorzaamde zonder iets te zeggen. Hij boog voorover, pakte de steel vast die kleverig was van Angelo's onschuldige bloed en trok de bijl los. Angelo's lichaam kwam mee omhoog tot het blad met een nat soppend geluid losschoot. Het lichaam viel met het gezicht naar beneden in de plas bloed terug.

Rainer zwaaide met het bloederige mes en riep Italo en Andrea. Hij wees naar de bloedplas. 'Doop jullie bijlen daarin,' beval hij. De mannen keken elkaar aan maar deden wat hij zei.

Hij maakt er dus drie van, dacht Jacob. Daar zat een zekere logica in. Als alle drie de mannen hem dood sloegen, was het minder waarschijnlijk dat een van hen erover zou praten.

De Duitser stond op en stak het mes naar voren. Hij deed zijn mond open en Jacob was er zo van overtuigd dat zijn lot nu werd bezegeld, dat hij het Rainer zelfs hoorde zeggen: 'Jacob Schmidt, jouw leven wordt geëist voor de dood van deze man.' Hij sloot zijn ogen en hoopte dat zijn metgezellen snel en accuraat zouden toeslaan. En hij hoopte dat Rainer Lottie niet zou vertellen wat er werkelijk met hem was gebeurd; hij wilde dat hij hem dat had gevraagd. Tien snelle hartslagen lang wachtte Jacob in zijn zelf gecreëerde duisternis, maar toen hij die niet langer kon verdragen, deed hij zijn ogen open in de vaste veronderstelling het blad van een bijl op zijn gezicht af te zien suizen. In plaats daarvan keek Rainer hem vragend aan. Italo en Andrea keken op hun beurt naar Rainer. 'Het bloed van de onschuldige geeft kracht,' zei de Duitser. 'Het zal ons helpen ons werk te vol-

tooien.’ Hij heeft het over de touwen, beseft Jacob. Dat was wat hij werkelijk tegen hen zei: ‘We moeten de rest van de touwen doorhakken.’

De verwarring stond op Jacobs gezicht te lezen. ‘M-m-m-maar Angelo,’ stotterde hij.

‘Wil je zeggen dat dit geen ongeluk was?’

Jacob schudde zijn hoofd furieus.

‘Juist.’ Rainer wees naar de touwen. ‘We moeten zien dat we hier niet al te lang meer blijven. Maar wees voorzichtig. Je hebt gezien wat er met de Visser is gebeurd.’ De mannen knikten en gingen aan het werk.

XXIV

Hoewel de Visser verdwenen was, gonsden de touwen nog van energie. Jacob pakte zijn bijl steviger beet en zijn vingers kleefden aan de steel. De lucht boven het gat dat hij in het touw had gehakt trilde en werd wazig; de haken aan weerskanten ervan staken horizontaal uit alsof ze door een onzichtbare kracht naar buiten werden verdreven. Met zijn bijl hoog boven zijn hoofd probeerde Jacob niet te denken aan de uitdrukking op Angelo's gezicht in die fractie van een seconde voordat de dood toesloeg.

Het touw begaf het. Met een donderslag als van een berg die doormidden breekt schoot het hoog de lucht in, terwijl Jacob snel vijf stappen achteruit ging. Een handjevol door de kracht losgekomen vishaken schoot naar alle kanten weg; een kleinere boorde zich in Jacobs rechterwang, net onder zijn oog. Hij gaf een gil en sloeg zijn hand te laat voor zijn gezicht.

Met dreunend en krakend geweld braken de touwen van de Visser om hem heen en schoten als levende wezens de lucht in. Rainer en de anderen wankelden en struikelden achteruit vanwege de ontketende krachten. Een van de touwen schoot weg in de richting van de golven, alsof de lijn werd ingehaald. Een tweede viel op een van de reusachtige boomstronken en boorde zijn haken in het hout. Het derde touw zwiepte heen en weer alsof het verging van de pijn; Italo kon het suizende uiteinde maar net ontwijken. Het vierde touw, dat van Jacob, lag plat op de grond en trok langzaam weg naar de rotsoever. Er was nog één lijn over, helemaal links, naast de bruisende stroom. Rainer legde zijn bijl neer en liep met het mes van de Visser in zijn beide handen naar het touw toe. Jacob dook in elkaar vanwege de reusachtige explosie die volgde toen de Duitser het touw door-

sneed. Het vrije uiteinde kronkelde en draaide in de sproeiveel van de rivier.

Met suizende oren ging Jacob bij Italo en Andrea staan om op Rainer te wachten, die terug kwam lopen. Ze keken hem geen van allen aan. Italo wees met zijn bijl naar de overkant van de stroom, waar nog een cluster touwen het reusachtige beest aan het land bond. ‘Wat doen we met die?’ Hij praatte te hard, zoals je doet wanneer je half verdoofd bent.

‘Ga je gang,’ zei Rainer met iets wat op humor leek. ‘Als jij naar de overkant wilt zwemmen om ook die touwen te bewerken, houden wij je niet tegen.’

De Italiaan fronste. Hij had duidelijk geen behoefte om zich in de rivier te wagen en wie weet wat voor monsters tegen te komen, maar als het doorhakken van de touwen aan deze kant belangrijk genoeg was om hun levens ervoor te riskeren en op te offeren, dan konden de touwen aan de andere kant niet minder belangrijk zijn.

Rainer was inmiddels teruggelopen naar Angelo, die hij bij zijn schouders pakte om hem overeind te trekken, op zijn rug te leggen en zijn wijd open ogen, vervuld van de verten van zijn dood, dicht te drukken. Daarna legde hij Angelo’s armen recht langs zijn zij en trok zijn benen onder hem weg. ‘Je hebt gelijk,’ zei hij ondertussen. ‘Het zou beter zijn om die touwen ook los te hakken. En het zou nog beter zijn als we langs de kust konden lopen om de volgende cluster van touwen te bewerken, en die daarna, en die daarna. Ja, onze vriend is druk geweest. Hij heeft jaren aan zijn inspanningen gewijd, vele, vele jaren. Al zijn werk ongedaan maken zou ook heel veel tijd vergen, misschien niet zoveel als het de Visser kostte want afbreken gaat altijd sneller dan opbouwen, maar toch zoveel dat onze kinderen oude mannen en vrouwen zijn voordat we de klus hebben geklaard.’ Hij schudde zijn hoofd. ‘Ik wil niet voor jullie spreken, maar voor mij is dat te veel.’

‘Maar...’ Andrea wees naar de grote grijze bolling die uit de donkere oceaan oprees.

‘Wij hebben genoeg gedaan.’ Rainer keek naar het mes van de Visser. Daarna knikte hij in de richting van het reusachtige monster. ‘Om dat daar vast te binden is een nauwkeurige verdeling van krachten nodig. Daarmee vergeleken is de planning van de dam die we bouwen kinderspel. Als die krachten worden verstoord, breekt het hele ding los.’ Hij boog zich voor-

over, hield het mes hoog en stootte het boven Angelo's hoofd in de grond om een geïmproviseerd kruis te vormen. 'Ik weet zeker dat onze kameraad een paar gebeden op prijs zou stellen.' Hij bleef staan, boog zijn hoofd, vouwde zijn handen en wachtte af.

Andrea gaf gehoor aan zijn suggestie, sloeg een kruisje en begon snel in het Latijn te prevelen. Italo viel hem bij en samen werkten ze zich door genoeg gebeden voor een zondagse mis. Jacob stond er met gebogen hoofd bij. Vanzelfsprekend vermeed hij het naar Angelo's gezicht te kijken, laat staan naar de wond die aan de onderkant van zijn hals gaapte. Hij concentreerde zich op Angelo's laarzen, die van dezelfde versleten soort waren als die ze allemaal droegen. Ze zaten onder de rode modder en het vuil van waar Rainer hen naartoe had gebracht. Zijn linkervoet stak recht omhoog, de rechter leunde ertegenaan. Toen Angelo die laarzen 's ochtends aandeed en zijn veters aantrok en vastbond had hij geen idee dat hij ermee begraven zou worden. Het was een pijnlijke en indroevige gedachte.

Nadat Andrea en Italo 'amen' hadden gezegd en opnieuw een kruisje hadden geslagen, liet Rainer zijn handen zakken en draaide hij zich om naar de heuvel die ze onderweg hiernaartoe waren afgedaald. 'Wacht,' zei Italo.

'Wat is er?'

'We zijn nog niet klaar met het begraven.'

Rainer trok zijn wenkbrauwen op. 'Ik heb een kruis gemaakt. Er is gebeden.'

'We kunnen hem niet zo laten liggen,' protesteerde Andrea. 'Hij heeft een graf nodig.'

'En hoe wil je dat gaan graven?'

'Dan moet het met stenen.' Andrea wees naar de rotsoever. 'We kunnen stenen over hem heen stapelen.'

Rainer schudde zijn hoofd. 'Het spijt me, maar daar hebben we geen tijd voor.'

Andrea keek hem aan. 'Waarom niet? Zo lang hebben we niet nodig.'

'Omdat de Visser volgens mij op dit moment al bezig is om zijn krachten weer naar zich toe te trekken. Dat betekent dat we niet heel veel tijd hebben voordat de doorgang waarlangs we hier zijn gekomen, instort.'

'Ik dacht dat hij dood was.' De hoog opgetrokken wenkbrauwen van Italo bezorgden Jacob een ongemakkelijk gevoel.

Rainer negeerde ze. ‘Wie heeft je dat verteld?’

‘Mijn ogen. Ik zag hoe hij door een van zijn touwen het water in werd gesleurd.’

‘En jij denkt dat dat genoeg is om de man te doden die dit allemaal heeft gedaan?’ Rainer maakte een weids gebaar naar de reusachtige boomstronken, de stapels touwen, het geslachte vee, het monster in de oceaan. Jacob dacht terug aan wat hij vanuit de lucht zag en de onrust die Italo’s blik bij hem wekte veranderde in grote en diepe angst. Hoe waren ze ooit op het idee gekomen dat de figuur die de oerkracht die ze voor zich zagen had gevangen en letterlijk aan banden had gelegd, verslagen zou kunnen worden door hen, een versleten professor en een handjevol metselaars? Zijn angst ging al snel over in paniek, en misschien merkte Rainer dat, of zag hij dezelfde verandering op de gezichten van Italo en Andrea. ‘Vergis je niet,’ zei hij. ‘We hebben hier een grote overwinning behaald. We hebben de bedreiging van onze families verwijderd en de plannen van de Visser doorkruist. En we hebben de Visser zelf gevangen, met een van zijn eigen werktuigen. Als we geluk hebben, breekt het grote monster waar hij aan vastgebonden is los en zwemt het samen met hem de oceaan in. Als we dat geluk niet hebben, zal hij zich voor die tijd weten te bevrijden. Maar zelfs als dat zo is, gaat het hem tientallen jaren kosten om te ontsnappen uit de gevangenis waar we hem in hebben opgesloten.’

Wat hij verder nog wilde zeggen, werd verstoord door een aanhoudend razen en dreunen. ‘De oceaan,’ zei Italo, maar de anderen keken al in die richting. Voor de tweede keer zag Jacob de reusachtige boog van vlees voor de kust bewegen. De vorige keer was dat het spannen en ontspannen van een creatuur dat een comfortabeler houding zocht, maar nu was het heel anders. Het beest (Jacob kon het niet helpen dat hij het als een eiland bleef zien) zwaaide heen en weer en kwam met de rechterkant dichterbij terwijl de linker zich verwijderde, daarna precies omgekeerd. De beweging verstoorde het water om hem heen – het razen en breken van de golven dat de aandacht van de mannen trok. Nog altijd heen en weer zwaaiend kwam het monster omhoog, en de doffe, geschubde massa groeide van een grote heuvel uit tot een kleine berg, van een kleine berg tot een grotere berg. Onwillekeurig viel Jacobs mond open terwijl er meer en meer van het wezen uit de oceaan oprees en de grotere berg in een alpentop veranderde

waarover grote rivieren als Donaus en Hudsons naar beneden stroomden. De donkere oceaan kolkte en bruiste rond het beest en sloeg tegen de muur van schubben.

Jacob was de angst en ontzetting voorbij, zijn geest leeg geveegd door het reusachtige ding dat de hemel voor zijn ogen verduisterde. Handen grepen zijn schouders vast, draaiden hem om en duwden hem in de richting van de heuvel achter de kust. Zijn voeten schuifelden op louter spiergeheugen naar voren en pas toen hij Andrea voor zich uit zag rennen, met Italo in zijn kielzog, begon hij zijn benen serieus te bewegen. Rainer liep naast hem en ondanks het bleke licht dat over zijn gezicht viel, voelde Jacob de bezorgdheid in zijn gelaatstrekken. Het gaf hem extra kracht om harder te lopen en het gat met Andrea en Italo te dichtten. Toen ze de voet van de heuvel bereikten, rende Jacob voluit, zwaaiend met zijn armen en stampend met zijn benen. Hij denderde tegen de helling op en de spieren in zijn dijen en kuiten begonnen vrijwel onmiddellijk te protesteren. Hij wierp een blik over zijn schouder en zag Rainer met achter zich de reusachtige massa van het grote beest dat in de verte steeds hoger uit de oceaan oprees. Zonder acht te slaan op zijn brandende benen en longen rende hij verder over de helling, waarop het bos van de vreemde bomen die hij nergens anders had gezien steeds dichterbij werd. Zijn ademhaling dreunde in zijn oren. Vanuit zijn ooghoeken kroop de duisternis binnen tot hij Andrea en Italo alleen nog door een lange, zwarte tunnel tegen de heuvel op zag rennen. Iets drukte tegen zijn onderrug: de hand van Rainer die hem vooruit duwde. Het leek alsof Jacobs benen plotseling blokken beton waren geworden die bij elke stap die hij zette zwaarder werden. Al die tijd had hij zijn bijl nog vastgehouden, die inmiddels zo zwaar leek als een eik. Hij had hem graag laten vallen, maar zijn vingers waren vergeten hoe ze moesten loslaten.

Enmaal boven op de heuvel had hij nog vijf stappen nodig om te beseffen dat de klim voorbij was. Hij stopte niet, maar remde alleen af, zijn benen nog niet in staat om hun beweging te staken. Als een hardloper die de race van zijn leven heeft gelopen, wat in zeker opzicht ook waar was, liep Jacob rondjes, met de handen op zijn heupen, het hoofd achterover gebogen, zijn ogen dicht en zijn mond wijd open om emmers lucht te happen. Ergens dichtbij hoorde hij Rainer zwaar hijgen. Hij zou zijn ogen open moeten doen, maar hij kon niets bedenken wat hij nog minder graag zou

willen. Hij was misselijk van uitputting en balanceerde op het randje van de totale instorting. Er vielen gewichten op zijn schouders. Hij deed zijn ogen open en zag Rainer die hem vastgreep en stilhield. Jacob schudde zijn hoofd al tegen Rainers aandringen om door te gaan. Hij had niets meer over, wuifde de Duitser weg en wees naar het pad waarlangs ze gekomen waren. Andrea en Italo hadden het teruggevonden en waren al onderweg.

Als Jacob dacht dat Rainer zou blijven aandringen, werd hij teleurgesteld. Nadat hij gezegd had wat hij moest zeggen, liep de oudere man hem voorbij, achter Andrea en Italo aan. In het voorbijgaan zei hij alleen nog: 'En Lottie dan?'

Jacobs hoofd schoot omhoog alsof hij een klap in zijn gezicht kreeg. Die naam was waarschijnlijk het enige woord dat hem uit zijn staat van verdoving kon rukken. De vragen verdrongen zich op zijn tong: waarom noemde Rainer Lottie? Betekent het dat hij niet langer bezwaar had tegen zijn avances? Hoe was dat mogelijk? Hij was niet alleen een Oostenrijker, maar nu kleefde ook het bloed van een onschuldige man aan zijn handen. Zonder precies te weten wat er naar buiten zou komen, deed hij zijn mond open, maar Rainer ging al in looppas achter Andrea en Italo aan. Misschien vroeg Jacob zich nog even af of hij wel de kracht kon opbrengen om de deur van het landhuis van Dort te bereiken, maar het was pro forma, want het antwoord stond al vast. Omdat hij er redelijk zeker van was dat Rainers vraag een impliciete belofte inhield, zou Jacob de kracht vinden om uit dit oord weg te komen.